

Rekomendacje Raportu Grupy roboczej EEFiG 14B

**“Efektywność energetyczna przede wszystkim” –
EE1st**

**Zastosowanie zasad EE1st w zrównoważonym
finansowaniu**

BOLESŁAW MELUCH

Zespół ds. Programów Publicznych i Środowisk Gospodarczych
w Związku Banków Polskich

Rekomendacje Raportu Grupy roboczej EEFIG 14B

„Efektywność energetyczna przede wszystkim” – EE1st

Zastosowanie zasad EE1st w zrównoważonym finansowaniu

- „Efektywność energetyczna przede wszystkim” oznacza:
- uwzględnianie **alternatywnych opłacalnych środków** w zakresie EE;
 - **zwiększenie efektywności zapotrzebowania** na energię i dostaw energii;
 - uwzględnianie EE w **planowaniu zużycia energii** oraz w **decyzjach politycznych i inwestycyjnych**;
 - **racjonalizację kosztów oszczędności energii końcowej**;
 - inicjatywy w zakresie reagowania na popyt oraz **wydajniejsze przetwarzanie, przesyłanie i dystrybucję** energii.

- Ocena - znacząca niewydolność rynku
- **brak uznania potrzeby opracowania techniczno-analitycznej dokumentacji** wśród klientów i gospodarzy projektów;
 - **brak wymogów zastosowania wyższego poziomu wydajności energetycznej**;
 - **brak zdolności** wśród podmiotów realizujących projekty do **identyfikacji i rozwijania optymalnych, efektywnych energetycznie aktywów**;
 - **brak zachęcania przez inwestorów i pożyczkodawców** projektu do rozważenia bardziej efektywnych energetycznie opcji.

Rekomendacje Raportu Grupy roboczej EEFIG 14B “Efektywność energetyczna przede wszystkim” – Zastosowanie zasad EE1st w zrównoważonym finansowaniu

Instytucje finansowe napotykają na przeszkody

- brak know-how i potencjału technicznego związanego z możliwościami w zakresie EE;
- trudności z aktualizacją ustalonych procesów i związanych z nimi wymagań dotyczących zgodności z wymogami EE w instytucjach finansowych;
- obawa, że dodatkowe kroki proceduralne mogą spowolnić lub uniemożliwić udzielanie kredytów lub uniemożliwić inwestowanie;
- obawa o powodowanie kierowania klientów do konkurencyjnych instytucji finansowych stosujących niższe standardy;
- powiązania między wymogami i ramami dotyczącymi zrównoważonego finansowania a poprawą EE nie są wyraźne ani oczywiste dla instytucji finansowych;
- EE pozostaje prawie niewidoczna w głównych ramach sprawozdawczości ESG i zrównoważonych finansów;
- jednocześnie inwestowanie w projekty związane z EE lub udzielanie na nie pożyczek może pomóc instytucji w osiągnięciu lepszych wyników ESG (i „wyższych wyników”);
- uwzględnienie EE nie jest wymagane ani nawet nie jest zachęcane w różnych ramach i **nie ma znaczenia utracona szansa uzyskania oszczędności energetycznej, gdy nie jest ona brana pod uwagę**.

Rekomendacje Raportu Grupy roboczej EEFIG 14B “Efektywność energetyczna przede wszystkim” – Zastosowanie zasad EE1st w zrównoważonym finansowaniu

- EEFIG 14B została powołana w celu zbadania, obserwacji i analizy obecnych praktyk w sektorze finansowym w zakresie **stosowania kryteriów zrównoważonego rozwoju** oraz znaczenia, **jakie przywiązują one do efektywności energetycznej**.
- EEFIG 14B postanowiła zidentyfikować potencjał szerszego wykorzystania zasady **Efektywność energetyczna przede wszystkim** w sektorze finansowym.
- EEFIG 14B sformułowała zalecenia zarówno dla decydentów politycznych, jak i instytucji finansowych, które mogłyby w pierwszej kolejności zwiększyć zastosowanie efektywności energetycznej.
- **Poziom inwestycji w efektywność energetyczną jest znacznie niższy niż wymagany do osiągnięcia europejskich celów** w zakresie emisji i poprawy bezpieczeństwa energetycznego.
- Każdego dnia dokonuje się inwestycji i pożyczek w aktywa i projekty, w których nie wykorzystuje się opłacalnych możliwości efektywności energetycznej – a tym samym **wyższe zużycie energii i emisje niż to konieczne są blokadą na wiele lat, a nawet dziesięcioleci**.
- **Operacjonalizacja zasady „Efektywność energetyczna przede wszystkim”** polega na wyraźnym **określeniu opcji efektywności energetycznej we wszystkich odpowiednich decyzjach inwestycyjnych i kredytowych**.

Rekomendacje Raportu Grupy roboczej EEFIG 14B "Efektywność energetyczna przede wszystkim" – Zastosowanie zasad EE1st w zrównoważonym finansowaniu

4 rodzaje inwestycji, które mają istotny wpływ na poziom efektywności energetycznej w całej gospodarce:

- **Modernizacje zwiększające efektywność energetyczną:** konkretne inwestycje w efektywność energetyczną w sprzęt lub systemy, które zmniejszają zużycie energii na jednostkę produkcji lub na zajmowaną powierzchnię.
- **Remonty budynków i obiektów przemysłowych:** są to ogólne inwestycje, które są napędzane podstawowymi przyczynami innymi niż efektywność energetyczna, np. są przestarzałe, wymagają modernizacji zakładów lub budynków itp., ale skutkują także poprawą efektywności energetycznej.
- **Nowe budynki i budownictwo:** na przykład inwestycje w nowe budynki, obiekty przemysłowe, systemy transportowe lub systemy energetyczne, które są bardziej efektywne energetycznie niż wymagają tego przepisy, tj. bardziej wydajne niż Business as Usual.
- **Inwestycje strukturalne,** które wpływają na zachowania energetyczne: zmieniają strukturę gospodarki i przesuwają ją w kierunku wyższych ogólnych poziomów efektywności energetycznej i obejmują inwestycje na przykład w transport kolejowy, zamiast transportu drogowego lub lotniczego.

Rekomendacje Raportu Grupy roboczej EEFIG 14B “Efektywność energetyczna przede wszystkim” – Zastosowanie zasad EE1st w zrównoważonym finansowaniu

Stosowania zasady EE1st w zrównoważonych finansach to:

- obserwowanie, jak różne **rodzaje instytucji finansowych uwzględniają kryteria zrównoważonego rozwoju w swoich codziennych działaniach** i jak dużą wagę przywiązują do efektywności energetycznej.
- zadawanie pytania o **obecne i potencjalne wykorzystanie zasady EE1st** w sektorze finansowym, w **kontekście zrównoważonych finansów**.
- przeanalizowanie i zaprezentowanie, **w jaki sposób instytucje finansowe mogą włączyć zasadę EE1st do swojej działalności**.
- rozważanie **w projektach różnych rodzajów narzędzi**, które mogą być wykorzystywane przez instytucje finansowe w celu przyjęcia zasady EE1st.
- omówienie wyników przeprowadzonej oceny i konsekwencje dla kształtowania polityki.
- przekazanie Komisji opinii na temat wytycznych EE1st opublikowanych 28 września 2021 r.
- zapewnienie wsparcia i sformułowanie zalecenia dotyczące projektowania i/lub wdrażania w sektorze finansowym **Wytycznych Komisji w sprawie stosowania zasady EE1st**.

Rekomendacje Raportu Grupy roboczej EEFiG 14B “Efektywność energetyczna przede wszystkim” – Zastosowanie zasad EE1st w zrównoważonym finansowaniu

Wnioski z badania

Instytucje finansowe mają **niewielką wiedzę lub zrozumienie kwestii efektywności energetycznej**.

Instytucje finansowe **nie stosują odpowiednich wskaźników i metodologii pomiaru oszczędności energii**.

Używają serwerów proxy, w tym **etykiet EPC, a nie rzeczywistych danych dotyczących wydajności**.

Biorąc pod uwagę dobrze znaną lukę w wydajności — różnicę między przewidywanymi a rzeczywistymi oszczędnościami — jak również znane wady EPC, jest to problem.

Ograniczeniem jest **dostępność danych dotyczących charakterystyki energetycznej** (zarówno przybliżonych, jak i rzeczywistych).

Użytecznym narzędziem byłoby włączenie pytań związanych z efektywnością energetyczną do **kwestionariuszy badania due diligence**.

Specjalna usługa doradcza pomagająca instytucjom finansowym w osiągnięciu efektywności energetycznej byłaby pomocna w przezwycięzeniu braku zdolności w instytucjach finansowych.

Paszporty budynków lub inteligentne wskaźniki gotowości są wykorzystywane w niewielkim stopniu lub wcale, a także w niewielkim stopniu lub w ogóle uwzględnia się emisje energii i dwutlenku węgla w całym cyklu życia budynków.

Muszą istnieć **wyraźne cele portfela, a wszystkie budynki w portfelu muszą być porównywane z celem lub trajektorią zgodną z porozumieniem paryskim**.

Rekomendacje Raportu Grupy roboczej EEFIG 14B “Efektywność energetyczna przede wszystkim” – Zastosowanie zasad EE1st w zrównoważonym finansowaniu

Wnioski z badania

Nawet przy niezwykłym wzroście zrównoważonych inwestycji, **efektywność energetyczna pozostaje często pomijana i zaniedbywana.**

Zwykle **EE pozostaje niewidoczna** w przypadku większości decyzji inwestycyjnych i kredytowych, które wpływają na przyszłe zużycie energii.

EE nie jest wyraźnie brana pod uwagę tam, gdzie jest to konieczne, co prowadzi do straconych szans na opłacalną EE, utrzymując wyższe niż to konieczne zużycie energii i emisje na wiele lat i dziesięcioleci.

Banki sektora publicznego — w szczególności EBOR, EBI, KfW i grupa Banku Światowego — **są liderami w zakresie efektywności energetycznej** i poczyniły znaczne postępy w zwiększaniu poziomu uwagi i inwestycji **w poprawę wydajności energetycznej swoich klientów i projektów.** Istnieją wybitne przykłady w FI sektora prywatnego, ale są one odstające, a główny sektor prywatny pozostaje w tyle za bankami sektora publicznego.

Aby w pierwszej kolejności wdrożyć efektywność energetyczną, instytucje finansowe muszą najpierw **wyraźnie włączyć efektywność energetyczną do szerszych polityk i ram zrównoważonego rozwoju.** Następnie musi to zostać formalnie uwzględnione na **różnych poziomach wewnętrznego zarządzania i procesów**, a na końcu musi być **wspierane przez narzędzia transakcyjne i specyficzne dla sektora** na poziomie transakcji.

Pomimo bardzo znaczącego wkładu, jaki efektywność energetyczna może wnieść w realizację celów w zakresie redukcji emisji, a także w redukcję ryzyka i zwiększenie odporności energetycznej (na poziomie korporacyjnym i krajowym), **często w ogóle nie wspomina się o niej w programach zrównoważonego rozwoju instytucji finansowych.**

Rekomendacje Raportu Grupy roboczej EEFIG 14B "Efektywność energetyczna przede wszystkim" – Zastosowanie zasad EE1st w zrównoważonym finansowaniu

Wnioski z badania

Stawianie efektywności energetycznej na pierwszym miejscu wymaga od instytucji finansowych przyjęcia bardziej **proaktywnego podejścia** - wpływanie na inicjowanie i rozwój transakcji i projektów dla zapewnienia wzięcia pod uwagę i oceny EE.

Wiodące IF zaczęły opracowywać narzędzia pomagające klientom w identyfikacji i ocenie możliwości w zakresie efektywności energetycznej.

Charakter i konstrukcja takich **narzędzi różnią się w zależności od sektora końcowego** zastosowania, a także różnych podsektorów w sektorze finansowym, np. zarządzający aktywami, banki komercyjne, pożyczkodawcy nieruchomości itp.

Opracowywanie narzędzi i pomaganie klientom w identyfikowaniu i ocenie możliwości w zakresie EE wymaga większego **budowania potencjału i szkolenia wśród inicjatorów i specjalistów inwestycyjnych, a także pełnego uwzględnienia ich parametrów inwestycyjnych i ocen wydajności.**

Oprócz narzędzi, które mogą pomóc instytucjom finansowym i ich klientom na poziomie poszczególnych transakcji, **potrzebne są narzędzia, które pomogą instytucjom finansowym zidentyfikować potencjał EE w portfelu** i śledzić postępy w miarę wprowadzania ulepszeń.

Potrzebne są narzędzia, które pomogą zarządom i decydom w instytucjach finansowych przyspieszyć przyjęcie EE1st. Narzędzia pozwolą:

- **edukować i informować** zarządy o zaletach zwiększania inwestycji w EE - zmniejszone ryzyko finansowe, fizyczne i związane z transformacją energetyczną,
- **zapewnić wypracowanie ogólnych wytycznych** jak w pierwszej kolejności przyjąć efektywność energetyczną.

Te narzędzia polityki i strategii – jak również inne rodzaje narzędzi najlepiej byłoby opracować i rozpowszechniać przy zaangażowaniu stowarzyszeń podsektorów, aby zapewnić maksymalne wykorzystanie.

Środki z zakresu polityki mogłyby w pierwszej kolejności pomóc w upowszechnieniu efektywności energetycznej. Ważne jest, aby powiązania między poprawioną efektywnością energetyczną a ramami takimi jak TCFD, taksonomia i różne ramy ESG były wyraźniejsze. Jest to ważne, ponieważ instytucje finansowe przestrzegają tych ram.

Rekomendacje Raportu Grupy roboczej EEFIG 14B “Efektywność energetyczna przede wszystkim” – Zastosowanie zasad EE1st w zrównoważonym finansowaniu

Rekomendacje dla instytucji finansowych

W celu rzeczywistej operacjonalizacji zasady efektywności energetycznej przede wszystkim w instytucjach finansowych konieczne jest podjęcie działań na trzech poziomach:

- **Właściwe osadzenie** rozważań dotyczących efektywności energetycznej **w zrównoważonych ramach, instytucjach zewnętrznych** oraz ich **procesach** i czynnikach napędzających;
- Włączenie **kontroli efektywności energetycznej do zarządów** instytucji finansowych i działań polityki wewnętrznej;
- Zapewnienie **narzędzi i najlepszych praktyki**, dla umożliwienia **identyfikacji i oceny na poziomie operacyjnym** efektywności energetycznej .

- **Zalecenia dla zarządów i decydentów wewnętrznych**
- **Zidentyfikowanie potencjału poprawy EE** w ramach istniejących portfeli i sektorów docelowych, w tym prawdopodobne wymogi kapitałowe i wpływ na zużycie energii i emisje.
- **Zidentyfikowanie ryzyka** nieodłącznie związanego z istniejącymi poziomami wydajności energetycznej w ramach portfela (portfeli), jak również **potencjał redukcji ryzyka** wynikający z poprawy EE, w tym ryzyko **finansowe**, **ryzyko fizyczne** i **ryzyko transformacji**.
- Zidentyfikowanie obszarów, w których poprawa EE może przyczynić się do szerszych inicjatyw na rzecz zrównoważonego rozwoju.
- Zapewnienie, aby **poprawa EE została wyraźnie uwzględniona w szerszych celach i programach zrównoważonego rozwoju**, w tym konkretnych celach poprawy EE w całym portfelu (portfelach) oraz zapewnić, aby **EE była odpowiednio uwzględniona w ramach planu net zero**.
- Zapewnienie, aby **procesy decyzyjne związane z inicjowaniem oraz inwestycjami i kredytami wyraźnie uwzględniały EE**.
- Zbudowanie zdolności w zakresie **umiejętności związanych z efektywnością energetyczną odpowiednich dla portfela (portfeli)**.

Rekomendacje Raportu Grupy roboczej EEFIG 14B "Efektywność energetyczna przede wszystkim" – Zastosowanie zasad EE1st w zrównoważonym finansowaniu

Tematy do wskazania przez polskie banki

- Pokazanie, w jaki sposób można uwzględnić **efektywność energetyczną** jako istotną kwestię w odpowiednich segmentach finansowanych lub, w perspektywie, będących w zainteresowaniu polskich banków.
 - Określenie, jak **zoperacjonalizować identyfikację**, a następnie **włączyć kwestię efektywności energetycznej** do swoich ogólnych prac sektorowych i jak **przywiązywać wagę do oszczędności energii w strategiach ogólnych**, a następnie w **narzędziach operacyjnych**.
 - Wskazanie, jak podejść do **zrównoważonego rozwoju**, który w coraz większym stopniu opiera się na podejściu **na poziomie jednostki biznesowej** w dostosowania do porozumienia paryskiego.
- Zademonstrowanie, w jakim zakresie skupiając się bardziej **na redukcji emisji** (którą można osiągnąć poprzez zmiany współczynników emisji po stronie podaży lub rynku) można także osiągać wymiar EE przy rozważaniu **kredytów hipotecznych, nowych konstrukcji, renowacji budynków i działalności MŚP**.
 - **Przedstawienie warunków włączenia EE do polityki strategicznej, zrównoważonego rozwoju instytucjonalnego i polityki klimatycznej**. Mając na uwadze, iż efektywność energetyczna nie może występować samodzielnie, ale musi być zintegrowana z szerszymi inicjatywami, systemami i procedurami na rzecz zrównoważonego rozwoju.
 - Omówienie konkretnych **narzędzi, które pomagają klientom zidentyfikować i ocenić możliwości w zakresie efektywności energetycznej**.
 - Wskazanie podejścia do zapewnienia **narzędzi i stałego wsparcia**, aby pracownicy banków **mogli zrozumieć, zidentyfikować i ocenić możliwości** związane z efektywnością energetyczną oraz docenić ich wartość.
 - Przedstawienie **wymogów, instrumentów czy kryteriów zapewniających** niepomijanie efektywności energetycznej w procesach należytej staranności i inicjowania transakcji biznesowych przez banki.

Dziękuję za uwagę

**Zespół ZBP ds. Programów Publicznych i Środowisk
Gospodarczych**

W razie pytań prosimy o kontakt:

programy@zbp.pl